СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 4. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 6-го СІЧНЯ 1949. — No. 4. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 6, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

Микола Кокольський.

Слава во вишних Богу...

Коротка зимова днина тоне за далеким обрієм. На землю сумерк фіолетними тінями лягає. На небі блестить перша зоря, як морська ліхтарня у далекій далині. Зривається крилата думка і бистролетною ластівкою лине понад широкі простори, понад глибокі століття далеко-далеко, до малої, убогої стаєнки.

Над стріхою пламеніє ясна зоря. В стаєнці пастушки клячать у дивній тривозі і три царі, у глибокій покорі, складають поклін Немовлятку на сіні. А понад стаєнкою чарівна, небесна мелодія: **„Слава во вишних Богу і на землі мир, во человіцїх благоволеніє"**, — співають ангельські хори, а з ними і замучене людське серце.

Скільки вже було тих різних пророків і різних правд! І египетська правда зі своїм ідолом-фараоном і своїми святощами, биком Апісом, та дрібним хрущем-скарабеєм. Ціла армія мусіла завертатися з дороги, щоби тільки не роздушити „святої" комахи, що припадково найшлася на шляху. Але людину, свойого ближнього, отся правда дозваляла стоптати як найдрібнішого червяка. І вавилонська правда, зі своїми магами та кровожадним Ваалом, що вимагав людського життя для себе в жертву. Так, начеби жива кров людини мала заспокоїти жорстоке серце ідола, як голодного хижака. І гелленська правда зі своїм божеським Оліпмом, з з п'янющим нектаром, зі сварливими та віроломними богами. І знов та правда дозволяла грекам убивати власних дітей, з деякими фізичними недомаганнями. Так, начеб ціле щастя людини лежало в міцній фізичній структурі. І ще римська правда, що поглибила подім людей на касти, що невільну людину дозволяла трактувати як бездушний предмет.

Ні! Для глибокого ума, для чутливого серця, для пониженої людини, ті правди не давали нічого. Куди ж іти?

Слава во вишних Богу,

співають ангельські хори над вифлеємською стаєнкою. Ось твій шлях, людино! Ним прямуй! Клони голову перед Первопочином цілого, умом необнятого всесвіту, перед Джерелом усього буття, перед Найвищою Ідеєю. І тільки Йому належить **Слава во вишних,**

... і Тобі одному
Поклоняться всі язики
Во віки і віки...

Земські кумирі, які б сильні вони не були б, як вони себе не виставляли б на видовище, всеодно розсиплються в смішно дрібну купку пилу.

А на землі мир.

Шляхом миру іди, людино! Не війна всіх проти всіх! Не грабунок, не знищення вікового, матеріяльного і духового дорібку людства, під покришкою хоробливої ідеї! Не смерть в ім'я туманної утопії, що вилягласяя десь у темних закамарках нездорового мізку. Немає на землі ні одного тваринного виду, який винищував би себе взаємно. Боротьба за існування? Наука не знає канібалізму у тваринному світі. А якщо трапляються случаї, то у виїмкових обставинах. Та плиткі мудреці вхопилися незручно сформулованої фрази, і ставляють її як основний закон життя людської спільноти. Це невірно і це потоптання природного, а тим самим і Божого закону. А поломання закону мститься тяжко на самій же людині. Твоє завдання, людино, жити в мирі, працювати і чесно прямувати на всіх шляхах до добра, до правди, до краси.

Та мир може бути на землі тоді, коли буде

во человіцїх благоволеніє,

коли людина буде керуватися доброю волею у співжитті зі своїми ближніми. Нехай людина бачить у другій людині свойого ближнього, з таким самим серцем, з такою самою Божою іскрою, з таким самим правом до життя. Поневолення людини — на тілі чи душі — то страшне пониження людської гідности. Пониження для обох сторін, а пердовсім для сильнішої, для тої, що поневолює. Кожний удар людини, то важкий поличник для того, хто підносить руку до удару. Скільки сліз, скільки проклонів лягло важким каменем на груди іродів. Людське серце здрігається на саму їх згадку.

І невже спільнота найде щастя у змасованні всіх мізків? Невже має зникнути духова індивідуальність людини в масі, яка викликує дешевенькі фрази під диктат плитких мудреців? Яке зубожіння, яке спростачення людської душі! Життя в неволі духа, то життя робучого вола, сіре, безпросвітне, як захмарена осіння днина, без сонця, без цвітів, без радощів. Сіножать гарна своєю різноманітністю квітів, що разом сплітаються у барвистий килим. Так і людська спільнота цінна своїм гармонійним з'єднанням різнородних фізичних і духових властивостей людини.

Пламеній же, Вифлеємська провідна зоре, на весь світ! Твойого світла не затемнить ніяка інша зоря, хочби як яскраво була вона розмальована. І прийде час, коли оті блудні зірки розсиплються в пил і впадуть під ноги людини. А ти, Вифлеємська зоре, будеш світити, поки сонце не померкне. І ніякі фалшиві пророки не заглушать ангельських хорів Вифлеємської ночі,

Нас бо ради родися
Отроча младо, Предвічний Бог!

Христос Родився — Славіте Його!

Іван Ірлявський.

В СВЯТВЕЧІР

Летять роки... І знов, як сон,
як бачене давно обличчя,
навіє спогадів вогонь
цей вечір таємничий.

Ах, скільки радощів старих,
затаєних, та не забутих,
не збили нам прудкі вітри,
ані завії люті.

В душі, наповненій чуттям,
далекі загоряють свічі,
а дзвони грають — як і там —
в твойому серці тричі.

І рвешся думкою в туман
крізь далечини невідомі,
туди, де манить рідний храм
та світло твого дому.

І бачиш молодечий шлях
в село снігами чи рікою,
на нїм лишила ти в слідах
дитинство з колядою.

Летять роки... І знов, як сон,
як бачене давно обличчя,
навіє спогадів вогонь
цей вечір таємничий.

■ ■ ■

По широких вулицях і високих домах наших багатолюдних міст ще досі усміхаються до нас різдвяно-святочні ялинки тисячами різнобарвних світел. Ще досі зустрічається багато людей, що з цілими оберемками святочно загорнених подарунків поспішають в гостину до своїх рідних і знайомих. Усім нам ще в живій пам'яті ці величаві свята Різдва Христового, що ми обходили разом з цілим американським народом два тижні тому.

Вільна країна — щасливий нарід!

Сьогодні це саме свято ми обходимо традиційно з цілим українським народом. Це саме свято, але якже відмінне одне від одного. Тут воно свято радісне і щасливе. Там, в Україні, це тільки нагода для підкреслення страшних злиднів і недолі, що їх приносить неволя.

Ще й цього року, як вже багато попередніх, там старенька мати не розпалить святвечірного вогню на дванадцяти полінах. Не перебере невістка пшениці на кутю і не залиє водою сушениці. Не спарить капусти на голубці і не розтачає тіста на вареники. Не клекотітиме в спіжевому горщину святвечірній борщ і не розноситиське по хаті запах дванадцяти свят-вечірніх страв.

Не внесе батько золотого пшеничного Василя і не розкине по хаті запашного дідуха. Не занесе голубців, вареників і куті худібці і не запросить на святу вечерю вітру, мороза та духів-предків.

Не буде радости для дітей ані багатих подарунків для них.

Старенька мати обітре запаскою червоні від сліз очі та вийде на двір і стоятиме на морозі. Вона не глядітиме за свят-вечірньою зіркою. Її очі будуть вдивлятися в непроглядну далечінь та намарно шукати в ній постаті свого сина-одинака. А думка літатиме понад широкими просторами України та знаходитиме тільки безліч могил і руїн та втомлений неволею люд. Тільки в лісах та горах стоятимуть за деревами на морозі сини цих скорбних українських матерей та, стискаючи в змерзлих руках кріс, безголосно словами коляди молитимуть Новонародженого у Вифлеємі: даруй щастя, верни волю нашій Неньці-Україні.

Ввечорі, в убогій хатині, старі батьки засвітять свічку, впадуть на коліна перед образом Богородиці і здавленими спазмами в горлі словами благатимуть тої самої щастя-волі, за яку їх сини боряться і вмірають. Опісля засядуть мовчки до убогої вечері, але жадне з них і ложки не піднесе до уст. І як матірю знову почнуть здригати спазми безслізного плачу, тоді батько скаже: „іди, стара, спати" — і сам вийде, щоби скрити перед нею сльози у своїх очах.

Вам сумно сьогодні і ви, можливо, не хотіли б, щоб про це вам писати. Але наша радість без згадки смутку наших братів була б лукавством і обидою для Того, народження якого сьогодні прославляємо. Вифлеємська зоря вічної Істини засвітить нам вповні тільки тоді, як ми допоможемо, щоб вона ясніла світлом радости для всіх. Ми прославимо Новонародженого тільки тоді, як всіми нашими силами і засобами допоможемо, щоб Його могли славити інші. Цих можливостей і засобів багато у кожного з нас і в нашій громаді. Треба тільки свідомости і доброї волі, цеї головної передумови миру, що його приніс Народжений у Вифлеємі. — ХРИСТОС РОДИВСЯ! — СЛАВІТЕ ЙОГО!

Улас Самчук.

Так було — так буде!

Печальнії матки, плачуть,
ридають...
Коляда.

Містерія народження Правди-Правд християнства супроводжувалася не тільки ангельським співом „Слава у вишніх Богу і на землі мир", а й, як твердить оповість про цю подію, „плачем та риданням" сорокатисяч матерей.

Коли б допустити, що на землі має місце лише справедливість, то ця по суті страшна жертва крови сорока тисяч дітей не повинна була бути принесена... Але якраз ніхто інший, як Він — Син Бога і Син Людини, прийшов у світ, щоб допомогти йому виплутатись з лабет несправедливости. Тому і казав він живим людським словом: „Люби ближнього свого, як самого себе" — істину, що її найтяжче людині виправдати.

Ніщо так не суперечить сприйняттю цієї неймовірно зобов'язуючої засади моралі християнства, як природа самої людини. І тому на них підставах ведеться вічна суперечність добра і зла, правди й неправди, любови й ненависти. На них саме засадах ведеться тривала суперечка за перебування Христа між людьми. Це не тільки тисяча дев'ятьсот сорок вісім років перед нами, Ірод, цар Юдейський, шукав Христа, щоб його знищити, не тільки книжники та фарисеї домагалися його розп'яття... Це повторювалось і повторюється з віку у вік по всій земній кулі, а в наші дні не одиниці, а мільйони і мільйони ісповідуючих Христа є гнаними в Його ім'я не з меншою жорстокістю, як в часи Ірода чи Діоклетіяна. І все за те, що він сказав: „Любітеся"!

Він перед Пилатом, Він на хресті — Він всюди говорив про безсмертя душі. Це тому, щоб зобов'язати рід людський вічністю, до якої все у всесвіті прагне. Він благословляє своїх мучителів так само, як своїх збожнювачів, бо уважає, що перед обличчям вічности границі добра і зла тратять свою подобу і Він тільки просить свого Отця небесного, щоб йому самому дав силу донести ті правди до їх логічного завершення.

І тому не диво, що розбійник вигукнув: „Воістину, це Син Божий"!

Так. Це тільки Він — Син Бога і міг цю містерію створити. Це тільки Він мав на неї моральне право, бо ніодин син людини, ніколи і ніде не мав і не міг мати відваги не тільки вмерти на хресті за право любити ворога, але навіть не мав би відваги висловити прилюдно подібну думку. Що чекало б, наприклад, громадянина „самої поступової країни світу" під ініціалами СССР, коли б той відважився прилюдно сказати „любімо своїх ворогів"?

Та й не тільки в СССР. Це скрізь між людьми. І також між нами. Людина не хоче тільки любити. Вона для цього заслаба. Вона ціле своє життя боїться — всього і всіх. Вона боїться смерти, що є її логічним завершенням, а тому першим і неуникненим ворогом.

На цій природі спочиває величезна протирічність до науки Божеського вчителя. Живемо в часи, коли це протиріччя осягнуло найвищого щабля свого розвитку. Коли послухаємо мову мужів, що десь там високо рішають основні проблеми життя та співжиття людей світу, то в їх словах звучить таке заперечення Христа, що навіть не віриться, чи християнство взагалі коли будь існувало.

Але воно все таки існувало... Воно існує і тепер між нами — тими, що живуть тут, що були змушені залишити землю предків, тими, що покутують за цю правду на вигнаннях та ув'язненнях. Це якраз ті, що спротивились антихрестовому походові і тому їх вигнали. У ці якраз дні виняткова гостро відчувається наше вигнання, наше розсіяння, наша чужинність. Але з другого боку, завдяки нашій вірі в Христа-Бога, ми набіраємось наново сили, щоб це наше приречення нести до кінця і не зломатися під його тягарами.

Ми віримо, не так у силу матерії, як у силу правди. Віримо, бо міркуємо, що сила правди, навіть коли її проскрибовано та виключено з практичного вжитку — в остаточному мусить не тільки перемогти, але й бути основою буття на землі. Не може бути, щоб зло і неправда діяли необмежено й безкарно. Знаємо історію. Були вже спроби, і то не раз позбавити світ істин любови й людяности. Були спроби зрушити з місця камінь, на якому Христос будував свій храм, якого „врата адові" не повинні перемогти. І коли дивитись на пройдені століття, то ті спроби завжди лишались тільки спробами.

Віримо, що й надалі так буде. Віримо, що жертви й терпіння наші, наших попередників і тих, що прийдуть по нас, не будуть жертвами даремними, що істина любови переможе, що природа людини візьме верх над химерою.

Треба тільки більше насичености християнських та Христових правд між нами самими. Христос кличе любити своїх ворогів. Ми малі і слабі на таку жертву. Але любити своїх ближніх, близьких по вірі, крови й мові, всіх обезглолених і переслідуваних — є нашим прямим обов'язком. Тут вже не може бути ніякої ви-

(Докінчення на стор. 5).

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РІЗДВО ЦАРЯ МИРУ

З дива не можна було вийти, пише славний письменник і мислитель Джан Ерскин, як то в часах його молодости так багато інтелектуалів відкидало без глибшої надуми біблійне оповідання про сотворення чоловіка, сприймаючи водночас з найбільшим захопленням науку Дарвіна про походження людини, хоч це була тільки нічим не доказана теорія. Подібне — тільки на куди більші розміри, а на ще більше нещастя людства — можна сказати про це велике число людей, ум яких затроїв матеріялістичний світогляд Маркса, що відкидає теж і божественну силу цього, народини якого нині святкуємо.

Ще й нині, говорила у своїй радієвій промові Геріет Ван Горн, народини Христа є найкращою новиною, яку ця земля будь-коли дістала. Знов народини Карла Маркса — це найгірша новина останніх 2,000 років. Христос проголосив любов і мир світові, дав ключ до визволення і спасіння, а Маркс, хоч заповів краще життя на цій землі, счинив на ній пекло. Без марксиста Сталіна не було б Гітлера, а вони обидва вимордували більше десятків мільйонів невинних людей, ніж усі найгірші деспоти разом від часів Атилі аж до вибуху російської большевицької революції. Та найгірше, що цьому варварству ще кінця не видно, бо ще далі змагається Цар миру і любови з деспотами, що не визнають його науки, ненавидять рід людський і катують тих, що не годні повірити в рай на землі, заповіджений наукою Маркса.

В такому настрою святкуємо цьогорічне Різдво не тільки ми, американські українці. Такий є цього року „святочний настрій" в цілій Америці, у людей різного національного походження і різних віроісповідань, теж і тих, що не є християнами. Звичайно, Різдво очаровує тут усі душі, що захоплені благородною наукою Народженого в убогій вифлеємській стайні. Тому в різдвяну пору, куди не поступиш, чуєш усюди коляду „Свята ніч, тиха ніч". У цей час здається, що й люди привітливіші стали, всміхаються, щиро собі руки подають, взаємні побажання собі складають. Тому й не диво, що один американський журналіст, пишучи про цей різдвяний настрій, заявив з одушевленням: який би то був щасливий світ, коли б так кожний день був Різдвом. Тоді мир між людьми і в світі певно не був би загроженим. Але нині дійсність така, що американський нарід мусить серед різдвяної радости памятати, що його миролюбна країна попала в гострий конфлікт зі совєтською територіяльною агресією, а теж і з наступаючою матеріялістичною, марксівсько-ленінсько-сталінською наукою, побудованою на клясовій боротьбі, ненависти людини до людини та запереченні усякого релігійного вірування.

Америка це країна миру. За 160 років її власної влади було тут дуже багато величезних політичних, соціяльних та економічних перемін, що в інших країнах доводили до багатьох революцій, проливу крови та переворотів. Але це не значить, що Америка є за мир за всяку ціну. Вона ж мала свою власну війну, що правда одиноку, коли треба було зліквідувати невільництво. „Правість є цінніша від миру" і тому Америка „буде боротись за всесвітню владу правости", заявив Вилсон в 1917 році. Ті самі слова приходиться Америці повторити і в цьогорічне свято народин Царя Миру.

Генрі Ван Дайк.

Тільки так ви можете зберігати Різдво

Чи ви готові забути те, що ви зробили для інших і пам'ятати те, що інші зробили для вас? Не зважати на те, що світ завдячує вам та думати про те, що ви завдячуєте світу? Відкласти дещо на задній плян ваші права і ваші обов'язки, а ваші можливості виконувати дещо більше, як це в першу чергу ваша повинність? Зважити, що інші люди є такі самі як ви та намагатись заглянути поза їхні обличчя, в їхні, спрагнені радости, серця? Засвоїти собі, що, можливо, єдиним сенсом вашого існування є не те, що ви видобудете з життя, але те, що ви в нього вкладете? Закрити свою книгу зажалень проти керівників всесвіту, та оглянутись довкруги себе за місцем, де ви могли б побачити зародок щастя? Чи ви готові зробити це все бодай протягом одного дня?

Тоді ви можете зберігти Різдво.

Чи ви готові нахилитися та приділити увагу потребам і бажанням малих дітей? Пам'ятати про слабості і самітність людей, що старіються? Перестати питати як дуже люблять вас ваші приятелі і запитати себе, чи ви достаточно любите їх? Зберегти в душі ті речі, що інші зберігають їх в своїх серцях? Намагатись збагнути чого справді бажають ті люди, які живуть разом з вами під одним дахом, не дожидаючи аж вони це скажуть? Заправити свою лямпу так, аби вона давала більше світла ніж диму та нести її перед себе так, аби ваша тінь падала за вами? Викопати гріб для ваших гидких думок та скопати город для ваших шляхетних почувань? Чи ви готові зробити це бодай продовж одного дня?

Тоді ви можете зберігти Різдво.

Чи ви готові повірити, що любов є найсильнішою справою в світі — сильнішою від ненависти, сильнішою від зла, сильнішою від смерти — та що благословення життя, яке почалося у Вифлеємі 19 століть тому, є відображенням і проблиском Вічної Любови?

Тоді ви можете зберігти Різдво.

І якщо ви додержитесь цего продовж одного дня, то чому не завжди?

Але цего ви ніколи не зможете зберігти самі.

Д-р Роман Осінчук.

ДУМКИ ПІД СВЯТ-ВЕЧІР

На небі зірка ясна засіяла
І ясним світлом сіяе...

Свято народження Христа, це свято великої людської радости, свято мира „людей доброї волі". Народження Христа внесло щось так нового, так великого, що започаткувало нову еру в житті народів. Трудно уявити собі як виглядавби тепер культурний світ без появи Христа на землі. І тому рік-річно усі народи торжественно святкують цю велику подію. Зокрема наш нарід обходить не свято з незвичайною врочистістю, заховуючи при цьому дуже багато українських прадідівських звичаїв, що ввійшли у нашу стару, так багату традицію.

Свято народження Христа — це свято нашої родини й цілого народу. Засідаючи у Свят-Вечір коло спільного стола, забуваються родинні чи громадські крамоли, а всі разом, батьки й діти, старі й молоді, багаті й бідні, радуються взаємно у благословенній, святовечірній атмосфері об'єднання і любови. Не одна розсварена родина, скріплена родинною любов'ю, від Святої вечері починає нове, щасливе життя. За нашим прадідівським звичаєм одні одним взаємно бажають щастя, а кожну, хочби зовсім чужу людину, запрошують до свого родинного стола та ще й на прощання обдаровують щедро. Скільки то радости мають діти при розпаковуванні різдвяних дарунків і скільки є радости із того приводу для старших, які за традицією, мають бажання у цей день обдаровувати своїх і чужих та причинитись до цієї щасливої хвилі. Ця подія рівночасно нагадує їхнє щасливе дитинство та каже їм поглянути взад, на історію їхнього життя, на їхні діла і на цю працю, що за собою залишили. Різдвяне Свято дає змогу перевірити свій життєвий шлях, найти рівновагу свого духа та дає захоту й надхнення людському умові до нових діл у майбутності.

Не вистачить людині бути фізично здоровою. Для життєвого змагу й успіхів вона потребує теж ще здоров'я духа. Тому Свято Різдва, що дає цю рівновагу духа людині, є теж одним з незвичайно важливих чинників духової гігієни, духового здоров'я. Лише здорове тіло й стійкий здоровий ум дає людині змогу стояти твердо на власних ногах та мати в житті успіх і щастя. Очевидно, трудні життєві переходи нераз надщерблюють цю рівновагу духа, це духове здоров'я, нераз навіть спричинюють нервову гарячку і розпалюють ненависть між людьми й народами, що веде до фатальних наслідків. Свято Народження Христа зі своїми правдами любови ближнього, взаємного вибачення один одному та об'єднання, привертає рівновагу духа й хоронить його перед потрясеннями.

Цьогорічне торжество Різдвяних Свят обходитиме український нарід знову в страшно невідрадних умовинах. Там, в Україні, що опинилася за залізною куртиною, вороги розбили родинне життя, знищили батьківську віру, традицію, і замість любови розпалюють ненависть один до одного, городять пліт взаємного недовір'я, сіють зневіру. По цім боці частина нашого народу, розкидана по чужому світі, веде щоденне життя безпритульної людини. Чи доведеться одним і другим святкувати? Чи ж у таких умовинах збереться бодай одна родина в цілості до свято-вечірньої куті? Чи не бракуватиме у кожній родині когось рідного, що може загинув на полі слави, що не вернув із ворожої каторги, що до сьогодні блукає голодний по сибірській тундрі або карпатських верховинах, що лишився на непевну судьбу по тім боці залізної куртини?...

А все ж таки, якщо не всім доведеться зібратись коло спільного стола, то з появою свято-вечірної зірки всі, що ще живі, об'єднаються у спільних думках. Христова правда любови свого ближнього, свого народу, своєї батьківщини, гріє їх теплом радости й об'єднає їх для спільної цілі та оздоровить їх духа на дальший змаг до перемоги добра над злом, віри над зневірою. Вона скріпить світло, що вестиме наш нарід до остаточної мети, до визволення України.

Ще й досі серед нашого народу є багато неналаднаних і трудних суспільних проблем, що їх розв'язку гальмує брак взаємної любови й довір'я. Ще й досі, в обличчі теперішньої твердої дійсности, не зовсім затихли політично-партійні свари, не цілковито поладнано проблеми „молодих і старих", старої і нової іміграції. Ще й досі нема вигляду на остаточну розв'язку такої пекучої проблеми, як забезпечення нашої багатотисячної еміграції, наших культурних сил, наших культурних цінностей. Ще й досі тут і там ще є прояви взаємного недовір'я, обвинувачення, егоїзму чи браку солідарности.

Нехай же цьогорічна свято-вечірня зоря розвіє раз на завжди оці тьмаві прояви із нашого народного організму та запалить у душі кожного любов, що казала б себе взаємно шанувати, **пам'ятати один про другого та робити добро** один одному у нашій повсякденній праці так, як згідно із нашою традицією ми звичайно робимо у Свят-Вечір.

Взаємна любов, пошана, допомога та праця для спільного добра — це ці важні гігієнічні заходи для плекання духового здоров'я людини й народу.

МОЛИТВА

Св. Франца з Ассізі.

Господи, зроби мене знаряддям Твого миру.
Там де є ненависть — аби я любов приносив,
Там де є зло—аби я духа прощення розбудив,
Там де є незгода — аби я братання ширив,
Там де є блуд — аби я правду утвердив,
Там де є сумнів — аби я віру вливав,
Там де є розпач — аби я надію воскрешав,
Там де є темінь — аби я Твоє світло запалив,
Там де є смуток — аби я радість приносив.
Боже, дай аби я радше
ущасливлював — ніж був щасливий;
розумів — ніж був зрозумілий;
Любив — ніж був люблений.
Бо
це даючи — одержується;
це в самозабутті — знаходиться;
це прощанням — прощення досягається;
це смертю — вічне життя здобувається.

С. Гординський.

ЄВГЕН ПЛУЖНИК

У березні 1935 р. Євген Плужник, один з найчільніших київських поетів, підчас репресій за вбивство Кірова був засуджений до розстрілу разом з іншими визначними українськими письменниками: Валеріяном Підмогильним, Валеріяном Поліщуком, Григорієм Епіком, В. Вражливим, Г. Шкурупієм та Борисом Тенетою (що ще у вязниці покінчив самогубством). Все те був цвіт тодішньої української літератури. Звичайно, з тим убивством ні Плужник, ні інші репресовані українські поети нічогісінько спільного не мали, але для Москви це була чудова нагода зліквідувати тисячі української інтелігенції та селян. Хворому на грудну недугу Плужникові замінено смертну кару на 10 років заслання, але поет не витримав і року на соловецькій каторзі і помер 2-го лютого 1936 р. Народжений 1898 він, колиб дожив досьогодні, мавби якраз 50 років. І добре сталося, що саме тепер появилася на еміграції в Німеччині посмертна збірка його поезій — „Рівновага".

Плужник походив з села Кантимерівки Богучарського повіту. Це ті райони України, що знайшлися адміністративно в межах сьогочасної російської совєтської республіки і належать до Вороніжського району. Але це землі густо заселені українським елементом і ще давніші совєтські статистики начислювали на Курщині й Вороніжчині понад 6 мільйонів українського населення. До 1931 р. воно мало навіть свої школи і пресу, аж московська адміністрація вирішила, що в російській республіці няких українців бути не може і зліквідувала всі прояви українського культурного життя. З тих українських етнографічних територій походило й багато інших визначних українських діячів, м. і., Микола Костомарів, знаменитий історик і приятель Шевченка.

Перша збірка поезій Плужника появилася в Києві 1926 р. у виданні журналу „Глобус", за редакцією Аркадія Любченка. Вона називалася „Дні". Тут головною темою були ще революційні роки з їх образами війни, розстрілів, голоду і людської продажности. Та перша книжка відразу відкрила великого поета і, як такого, привитав його Максим Рильський у журналі „Червоний Шлях". Фактично, Плужник не був безпосередньо звязаний з київською групою неокласиків (Зеров, Рильський, Филипович, Драй-Хмара, Бургардт), але все ж свояв до неї дуже близько своїм естетизмом та культом високої мистецької форми, в ті часи на всякий лад нищеної псевдо-революційними „пролетарськими" течіями в підсовєтській українській поезії. Друга його збірка, „Рання осінь", появилася рік пізніше (1927) так само в Києві. Тут основний мотив — свідомість передчасної дозрілости поетових думок, філософська глибина, яка на свій лад намагається сприйняти поетову сучасність. Вийшла третя поетова збірка, „Рівновага", не побачила світла за життя поетового, і щойно в 1943 р. видрукував її на своїх сторінках харківський журнал „Засів", небавом зовсім знищений совєтською інвазією, так, що видима тепер окремою книжкою „Рівновага" є фактично першою посмертною книжкою автора і його поетичним заповітом. (Докінчення на стор. 5)

С. Курилів.

ПРИВИД

(Різдвяний спомин.)

Наталка бігла з коновкою на вигін до криниці по воду. Вибігла з хати розігріта вогнем від печі, в якій варились святочні страви. Щічки її палеліли маком польним, мороз щипав лице, від чого ще більш вони шарілись. Намисто в бігу вицокувало, а під ногами скрипів мороз голосним відгомоном.

З дерев, що стояли мов зачаровані одувшись, час від часу опадали жмутки інею, розсипаючись дрібними сніжинками, немов покраяне пір'я...

З коминів селянських хатів простував сивими шнурками дим у небесну синяву, а далі розпливався і зникав, немов весняний сон...

Наталка бігла легко, мов серна, держучи в одній руці коновку, а другою час від часу придержувала кілька шнурків намиста, що перед вінчанням купив для неї Василь в Тернополі.

На вербі старого Нечая закрякав ворон, харкаво, злючо:

— Кла-а! кла-га! керрр!...

Наталка раптом пристанула і оглянулась на вербу. Крякання ворона наче її ще гірш заморозило.

— Іди ти на очерети, на лісти, та дебри — подумала — а твоє зле віщування хай пропаде, як у воді камінь... А може це й не до мене — шепнула до себе і побігла дальше.

При криниці зустріла стару Гапку Приму й помогла їй витягнути відра з водою.

Розговорились.

— Писав, Наталю, твій Василь? запитала шепелявим голосом стара, — приїде може на свята?

— Писав, писав, що приїде, — якось радісно відповіла і її очі заясніли.

— Коли б хоч щасливо приїхав — шепеленіла стара — бо тепер великі біда йдуть під Львовом.

— Воля Божа...

— Гай, гай.. — почала стара по хвилі з важким зідханням — а мій пропав... Пропав, мов буйний вітер в лісі і навіть не знаю де його могила.

І захлипала. З її очей покотилися мов вже сотий раз грубі як пацьорки сльози і покотились по витертій кожушині...

— Кажуть, що ваш син на італійському фронті пропав — успокоювала стару Наталка, — можливо що над П'явою попав у полон. Там багато нашого війська остало в неволі.

— Ей, де там, дитино... Моє серце чує, що він вже не живе... А недавно ще й такий поганий сон мені приснився.... Десь приснився мені мій Іван, та такий винужденілий, такий нещасний, з ранами на тілі... Десь ніби причкував, мов мала дитина під мої ноги, глянув на мене так жалісно і тільки „мамо" вимовив, а я.... — і голос її задрижав та заломався.

— Не плачте, Гапко — успокоювала стару Наталка, — хто то знає як воно є. А ви може й даром роните сльози... В Італії, кажуть, багато є ще наших хлопців: от Грицько Павлик, Писарчин Іван, Нестор Заверуха, Левко Варчин, Петро Гнідий...

— Може... може... — шепнула Гапка, вкладаючи в вуха коновок коромесло.

— Будь здорова, Наталю!

— Ідіть здорові, тай святкуйте щасливо!

— Ей, де вже там мені до свят...

Розійшлись.

Зустріч з Гапкою наповнила серце молодиці якимсь сумом.

Повертала з водою скорим ходом і думала про свого Василя, який недавно, повернувшися з австрійської армії, оженився з нею і по двох тижнях палкого кохання, пішов під Львів, боронити своїми грудьми українську землю і українське столичне місто.

В хаті стрінула Наталю мати Василя з легким докором:

— Де ти, дитино, так довго пропадала? Тут мені так води потрібно було, що хоч до сусіди йди позичати, а ти...

— Та мене, мамо, здержала стара Гапка коло криниці, тай забалакала так, що якось ніяково було її покидати.

— Певно про свого сина тобі оповідала?

— Так.

— Ну й нічого не пише, не подає чутки?

— Ні.

— Бідна стара. Навіть не буде кому на старості літ її зайти та прогодувати...

— Авже ж!

І обидві жінки замовкли. По хвилі мати немов зрозуміла думки Наталки, бо сказала:

— Не сумуй, доню. Василя щойно не видно, а вже як приїде, то не нарадуєтеся собою — додала з усміхом.

— О, мамо, коли б тільки прийшов... Мені так якось... якось не віриться...

— Та вже як писав, що одержить відпустку, то певно приїде, до чужого на свята не піде... Ти, от краще, втри у макітрі маку на кутю, потім помий бляхи, витри насухо і посмаруй олієм, а я тимчасом тісто замішу, бо вже досить підросло... Ще треба буде води принести кілька разів, бо тої не вистачить.

І обидві жінки кинулись гарячково до роботи.

Сонце вже високо піднялось на небо; на дворі був ясний, мов дівочий усміх, день.

Наталя поралась при праці скоро, сподіючись кожної хвилі свого дорогого Василя, що мав приїхати на самий Святий Вечір, як повідомляв її листовно.

В міжчасі вибігала вона кілька разів на вулицю і вдивлялась в далечінь, за село, де темною лентою простягнулась мурована дорога, що провадила до найближчого міста та залізничої станції, до якої мав приїхати Василь.

Селом мчались щохвилі сан-
Чим ближче вечора, тим
ки за святочними потребами.
більше давався відчувати святочний настрій, що оповивав ціле село. Люди готовились до Великого Свята: Народження Спасителя Світу.

II.

Поспішно копають українські вояки окопи.

Вся Коляда на рятункову акцію З.У.А.Д.К!

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ:

Ще і в цьому році велика українська сім'я зустрічає річницю народження Правди, зазнаючи найбільшої кривди. Серед найбільшого смутку обходить вона свято радости, серед руїн і смерти згадує вона народження Вічного. Безліч опорожнених місць буде сьогодні при українських столах, коли усі повинні бути разом. Ще більше сліз поллється сьогодні, як повинна бути радість. Ще страшнішою буде неправда в неволі, як згадуватимуть народження Справедливого Бога.

В голоді і холоді та тільки з надією в серцях славитимуть Народження Христа-Бога десятки тисяч українських скитальників. Не буде тепла в їхніх бараках, ані багатої вечері на їхніх столах. Але символ народженого в пониженій і в убогій стайні Царя-Христа скріпить їхню віру в кінцеву перемогу і української правди.

Тільки незначна кількість українців, вільних громадян своїх вільних американських країн, обходитиме цьогорічне свято Христового Різдва в радості і щасті. До цих вибранців долі належимо головно ми, американські українці. Нічого не забракне на наших столах і ніякий драконський закон ані терористична рука не здавить в горлі нашої молитви.

Проте, наша вільна пісня була б страшним діносавром серед невольничого українського плачу та серед боєвих окликів українських борців за свободу, якщоб вона не йшла в парі з бажанням докласти всіх зусиль, щоби втерти сльози тим, що плачуть, розвіяти смуток тим, що в горю, допомогти тим, що в біді, визволити тих, що в неволі.

МИ ДОПОМОЖЕМО ІМ, СКЛАДАЮЧИ СВОЮ ЩЕДРУ ЦЬОГОРІЧНУ К О Л Я Д У НА ДОПОМОГОВО-РЯТУНКОВУ АКЦІЮ ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ.

В Европі ще є понад сто тисяч гнаних і голодних українських скитальників. **ВИ ДОПОМОЖЕТЕ ТА ВРЯТУЄТЕ ЇХ, СКЛАДАЮЧИ СВОЮ ЖЕРТВУ НА ДОПОМОГОВО-РЯТУНКОВУ АКЦІЮ З.У.А.Д.КОМІТЕТУ.**

Між цими скитальниками є кілька сот недавних борців легендарної Української Повстанчої Армії. **ВИ ДОПОМОЖЕТЕ ІМ ВИЛІКУВАТИ РАНИ ТА ПРИЙТИ ЗНОВУ ДО ЗДОРОВ'Я ПІСЛЯ НАДЛЮДСЬКИХ ЗУСИЛЬ БОРОТЬБИ, СКЛАДАЮЧИ СВОЮ ЩЕДРУ ЖЕРТВУ НА ДОПОМОГОВО-РЯТУНКОВУ АКЦІЮ З.У.А.Д.КОМІТЕТУ.**

ВИ ВЛИЄТЕ НОВУ НАДІЮ В СЕРЦЯ ТИСЯЧІВ НЕМІЧНИХ СТАРЦІВ І ВИКЛИЧЕТЕ УСМІШКУ РАДОСТИ НА ЛИЦЯХ БАГАТЬОХ ТИСЯЧ ЗНЕДОЛЕНИХ ДІТЕЙ, СКЛАДАЮЧИ СВОЮ ЩЕДРУ ЖЕРТВУ НА ДОПОМОГОВО-РЯТУНКОВУ АКЦІЮ З.У.А.Д.КОМІТЕТУ.

В особах колядників на допомогово-рятункову акцію ЗУАДКомітету застукає в цей Свят-Вечір до ваших сердець сам Предвічний Бог, що народився.

Ми частинно сплатимо наш великий борг ласкавій долі, як допоможемо нашим братам. Діла є найкращою молитвою, а свідомість сповненого обов'язку є найправдивішою радістю.

СВОЇМИ ДІЛАМИ І СВОЄЮ ЖЕРТВЕННІСТЮ МИ НАЙКРАЩЕ ПРОСЛАВИМО НАРОДЖЕНОГО БОГА, ВИЯВЛЯЮЧИ ДОБРУ ВОЛЮ ЛЮДЕЙ, ДЛЯ ЯКИХ ВІН ПРИНІС МИР.

Від імені всіх тих, що сумують, дожидаючи нашої помочі, кличемо до Вас

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ — СЛАВІТЕ ЙОГО!

ЗЛУЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

МИХАЙЛО ГАЙВОРОНСЬКИЙ

Коляди нашої доби

Замітка: Тексти цих колядок і музика до них написана в стилі давніх українських народних колядок. Автор опрацював їх на однородний хор в супроводі піяна і прилагодив до видання.

1. Стрілецька: (1915)

Ой а з гір на долини летять соколи...
Ой рано, рано, на зорі. (Повторяється після кожного рядка).
Гора Маківка їх пострічала.
Їх пострічала тай привітала.
Здорові були, ґречні панове!
Ґречні панове, Стрільці-Соколи!
Суне з півночі а чорна хмара.
А чорна хмара, царська навала.
Готуйте кріси та гаківниці.
Зустріньте галич на Маковиці.
Підуть вам в поміч мої синове.
Білі морози й буйні вітрове.
Будуть радіти і гори й доли.
Що виростили Стрільців-Соколів.
Богу на хвалу, собі на славу.

2. Східної України (1917)

Гей, в Україні дзвони заграли.
Великий День! (Повторяється після кожного рядка).
Дзвони заграли, усіх скликали.
Усіх скликали на віче-раду.
На віче-раду тай на пораду.
Тай на пораду: як разом стати.
Як разом стати й волю вітати.
Ой, одні кажуть: „Слава співаймо".
А другі кажуть: „Вінки сплітаймо".
А треті кажуть: „Будуймо гати!"
Будуймо гати, довкруги хати.
Довкруги хати, сильнії гати!
Що перша гата: Збруя гострая.
Що друга гата: Єдність братняя.
Що третя гата: Згода святая.
А найважніша: Б о ж е е С л о в о.

3. Західної України (1918)

Ой і загула Галицька земля:
Л и с т о п а д! (Повторяється після кожного рядка)
Заблис Листопад, як в небі зоря.
Галицька земля на ноги встала.
Підвели її воїни палкі.
Воїни палкі, вірнії сини.
А хто там перід у всьому веде?
Ой веде, веде, Вітовський Дмитро.
А біля його Бубела Петро
Бубела Петро й Паліїв Дмитро.
Залопотіли рідні прапори.
Та і зраділи доли і гори.

4. Карпатської України (1938)

Із Ужгорода подали вістку: Ставайте!
Ставайте, братя, в лави січові. Ставайте! (Повторяється після кожного рядка).
З хижі до хижі летіла вістка:
Збудився лемко, Бойко і Гуцул.
З кожної хижі хоч пара ручок.
А лемко гварит: „Лем коня з'імам".
А бойко волат: „Скочу легойко".
А гуцул кличе: „Мой! та ж я легінь!"
Одні до збруї, другі до праці.
Ой заспівали гори й долини:

5.Коляда У П А (1946)

Наша коляда нова, молода! Калина!
Ой калинонька біло у лузі зацвила! (Повторяється після кожного рядка).
Співають її юні молодці.
Юні молодці, а все повстанці.
Ой у повстанця: серце смілеє.
Серце смілеє, око орлиноє.
Око орлиноє й певная рука.

У ВИФЛЕЄМІ

НАЙМЕНШОМУ З УСІХ ЮДЕЙСЬКИХ МІСТ...

В маленькому Вифлеємі, найменшому з усіх юдейських міст, що стало колискою Владики миру, знайшов собі притулок священний Храм Різдва Христового, куди рік-у-рік линуть тисячі прочан. Проте, щоб уступити до цієї святині, треба нахилитися, бо вхід до неї навмисно зроблено таким низьким, щоб не дати змоги буйним мусульманам кіньми вдиратися до церкви, забиваючи тих, що в ній моляться. Ці маленькі непримітні двері вводять у пишну церкву Різдва — сувору римську базиліку, що декому може здатися храмом Юпітера. Вона нібито є найдавнішою церквою з усіх, що збереглися в християнському світі. 48 монолітних колон з червоного каменя підтримують стелю, поділяючи церкву на чотири бічні проходи й один головний неф. Цю церкву збудував імператор Константін 330 року на спомин про навернення Риму до християнства. Згодом в ній відбулося коронування хрестоносця Болдвіна на єрусалимського короля. Якою ж розкішною вона мала бути, коли її стіни ще оздоблені були золотою мозаїкою! Едвард IV. англійський наказав відновити церковний дах деревом з англійських дубів, що з них деякі він зрубав у лісі власноручно. Кораблі Венеціянської республіки приставили цей будівельний ліс і аж тонни олива до Яффи. В XVII. віці турки поздирали з даху це оливо й перетопили його на гарматні. Те, що ця будова заціліла й досі, є одним з найбільших чудес всіх часів; хвиля по хвилі прокотилися над нею навали завойовників; брязкіт мечів хрестоносців та сарацинів і гучні голоси римлян та жидів лунали в імлі його закутів. Христос — Немовлятко простягав над церквою свою рятівничу руку.

Ґрот під головним вівтарем церкви ховає в собі таємницю її довговічности. Хмурими сходами з боку хорів спускаються в чотирикутнє, подібне до печери приміщення 14 метрів завдовжки, 4 м. завширшки та 3 м. заввишки, де срібні лямпади, що горять день і ніч, лише ледве блимають в темряві. В їх тьмяному сяйві над пропахлим ладаном червоним шовком, яким оббито задимлені стіни, виблискують золоті й срібні прикраси. Біла мармурова дошка на підлозі відзначає місце, де за переказом стояли ясла — колиска. Святий Юстин, що народився десь коло 100 року після Р. Х., повідомляє, що, як оповідали за його життя, саме в цьому місці з'явився на світ Спаситель. Цей ґрот являє собою одну з тих печер, що їх так багато в тамтешніх вапнякових скелях, на яких стоять однокімнатні будиночки. 15—20 кам'яних східців ведуть до цих хатин вгору з печер, що й тепер ще використовуються як хліви. Здебільшого в кам'яних стінах печер висічено корито або ясла й закріплено залізні кільця, до яких прив'язують тварин.

Христос народився саме в одній з таких печер, а не в хліві в европейському розумінні. Коли Марія з Йосифом відшукали заїзд, він виявився геть переповненим; для них не могло бути місця й у хліві, бо за часів Христа заїзди являли собою лише відкриті майданчики, обгороджені високими мурами й колонами, під ґалеріями яких містилися подорожні. Тварин мандрівників вміщали не в хлівах, якими їх тепер собі уявляємо, а просто заганя-

(Докінчення на стор. 6-тій)

ЗАМІСТЬ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ

В головному уряді Українського Народного Союзу та в редакції й адміністрації „Свободи" замість висилки різдвяних побажань зложили на н а р о д н і потреби по $25: Микола Мурашко, Дмитро Галичин, Роман Слободян, Лука Мишуга, Антін Драган; Степан Шумейко $15; по $10: Степан Гладкий, Яків Кулинич; по $5: Семен Демидчук, Степан Курлак, Данило Слободян, Евген Парницький, Дмитро Кравець; по 2: Володимир Кушнір, Стела Райен, Юлія Брода, Милдред Мілянович, Ольга Михайлишин, Теодор Лютвиняк, Ольга Мацелюх, Марія Бойчук, Надя Кушнір, Катерина Маґура, Степан Шимон, Теодор Гіль, Іван Левицький, Дмитро Кусий. Разом $213.00.

Недавно шалів ворожий наступ, в якому наші війська мусіли відступити на кращі позиції. Одначе й тут вони не певні спокою, бо як донесли розвідчі, українські студентки, — ворог дальше приготовляється до наступу. Тому в українців йде жвала підготовка, на приняття ворогів.

В окопах, з коротким кавалерійським крісом в руці, наглядає за роботою Василь Вишня. Бистрим оком старається зміряти віддаль до ворога, що скрився в протилежному селі і очікує вечора, щоб під охороною ночі продовжувати свій наступ.

Василь видає прикази:

— Машинові кріси уставити вистрілом на беріг яру, з якого ворог напевно вийде до наступу! Пильно стежити за його рухами! В і д д а л ь шістьсот метрів, уставити правильно мірники на крісах і чекати приказів!

Час від часу, засвище протяжно крісова куля, що летить понад голови стрільців. Вони працюють дальше. Ще від ночі копають рови для своєї охорони і вони майже на укінченню. Найгірше довелося попрацювати при розбиванні замерзлої землі до пів метра завглибшки.

Між стрільцями йде тиха розмова:

— От тобі й Святий Вечір шепче дехто.

— Ага... Не мала баба клопоту, та й купила собі порося...

— Дідька лисого... Кажи краще „не мала баба клопоту, тай пішла з ляхом танцювати"...

— Гей ти, подзвобаний Гаврилку! А як там твоя Маринка, не принесе тобі сьогодні вареників?

— Ти краще пильнуй своєї Ганки, бо я чув, що виходить заміж за якогось покрученого інваліда...

— Ого, а ти звідкіля таких новостей набрав?

— Ворони принесли...

Василь удає, що не чує їхньої розмови. А за хвилю говорить до них немов з докором:

— Я знаю, хлопці, що кожен з вас хотів би бути сьогодні між рідними і святкувати цей великий день. І я також хотів би бути дома, але ж ми не можемо оставити наш край на поталу ворогам. Ви знаєте, що я одержав був відпустку, а через вчорашній наступ, я мусів остати... А я не випускаю кріса ще від початку війни! Багато з вас, недавно запізналися з крісом, ще навіть не знають, що це таке війна, отже нарікати не повинні. А через це, що у нас сьогодні Святий Вечір, не оставимо добровільно бойової лінії на ласку ворога... Хтось мусить воювати! Як переможемо і виженемо ляха з нашої землі, тоді вже будемо всякі свята врочисто святкувати!

Його лагідних слів слухають стрільці мовчки, і признають йому в душі слушність. Зо здвоєним запалом беруться до праці і подвоюють свою чуйність.

Над вечором, все приготоване. Машинові кріси задумливо споглядають одиноким чорним оком в сторону ворога.

День минає майже спокійно.

Заходить сонце за синяву ліса, на небі показується перша зірка...

З рова підводиться заспаний весельчак Дмитро Дерлиця і починає:

— Вінщую вас, хлопці, тими святами, щоб ви не бували за ляцькими ґратами, щоб ви ці свята щасливо пересвяткували, за своїми дівчатами не скучали, добре ляха збили, а тоді ся женили... А за це, що я вам приніс дідуха з самої пшениці, дайте мені хто горілиці, нехай закроплю душу бо воювати мушу...

Він майже останніх слів не докінчив, як з протилежнього боку блиснуло враз червонаве світло. Одно, друге, третє...

За хвилю перед окопами стрільців, розірвалось кілька ворожих шрапнелів.

— Наступ починається — крикнув поручник Горин, — увага! Припустити ворога якнайближче! Не вистрілювати даром куль!

З-за села, блимали руді вогники дальше...

Ворог підготовляв с о б і своєю артилерією шлях до наступу.

Але не стріляв влучно. Майже всі стрільна розривались яких тридцять кроків перед стрілецькими ровами.

Понад головами стрільців гаркотіли порожні гарматні гільзи, а замерзла земля грала всіми голосами, мов на похоронах плачки.

А Дерлиця в голос:

— Добре ляшуга стріляє, Бог би його ще гірше осліпив! І де він таких гармашів набрав? Ти, Підпеньок, сховай лепету, бо захляпає болотом...

З української лінії вилетіло кілька світляних ракет, освітлюючи ввесь бойовий простір.

А з-за яру, що простягнувся перед селом, показались перші ворожі тіні... У світлі ракет вони виглядали немов танцюючі манекіни та рухомі точки на білому снігу. Дуже можливо, що вони дивувались, бо на українському боці була цілковита тиша.

Наші вояки стискали нервово кріси в руках.

Враз ворожа артилерія втихла, а з противної сторони донісся приказ:

— На багнети!

Майже рівночасно з українського бöку загомоніло:

— Сальвами! Машинки в рух!

Почалось справдішнє пекло...

Заколихались ворожі лави, немов жито від подуву вітру.

(Кінець буде).

УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ В АМЕРИЦІ
ЯК І ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ В УКРАЇНІ Й ПОЗА ЇЇ МЕЖАМИ
ПЕРЕСИЛАЄ ЩИРИЙ ПРИВІТ З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ.

Проблема сім'і скитальника П. Остапенка

Історія роду Остапенків сягає в сиву давнину української історії, а його слава сягає далеко поза межі рідної Полтавщини. Остапенки на Січі бували та зі славним лицарством запорозьким слави-волі добували. Вони і з чумаками круторогими на Крим по сіль їздили, вони і гайдамацький святий за холявою носили. Опісля шаблю на плуг заміняли та на славу своєму роду полтавський чорнозем тепер своїм потом, як колись своєю кров'ю зрошували.

Як у перший війні український нарід знову свої права до своєї землі зголосив, Остапенки знали як їм цих прав здобувати. Та встоятись не було сили. На Україну знову сараною північні червоні песиголовці налетіли і вільний рід Остапенків в неволю скувати хотіли. Вони землю відібрали, вони своїми лаптями всі святощі потоптали, вони всіляко знущались, але Остапенки не з тих, що ворогові покоряються.

Прийшла друга війна і знову нове лихоліття на Остапенків впало. А як війна вже мала кінчатися і як Остапенкам давня неволя і знущання загрожували, тоді рід Остапенків вибрався на широкий світ щастя-долі шукати. І це не було новиною, бо перед тим самим ворогом не один з Остапенків вже в давнину і за Дунаєм і за Доном бував. З грудкою рідної Полтавської землі за пазухою, зі скровавлешим серцем, але з вірою в душі сім'я Остапенків аж біля Мюнхену в американській зоні Німеччини опинилася. І тут повстала проблема, якої без Соломона не розв'язати.

Павло Остапенко сьогодні скитальник. А скитальник — це така нещаслива людська істота, що не має — сказати б — ані хати, ані плота. Така вже щербата доля. В додатку, скитальникам не тільки що жити не дають, але ще їх і вимогами хмари всіляких документів до гробу заганяють.

Незадовго після закінчення війни закликали Остапенка до УНРРА.

Хто він такий? Павло Остапенко.

Звідкіль? З України, з Полтавщини.

Скільки їх? Шестеро.

Хто? Він — Павло Остапенко; Вячеслав Свириденко — зять; Мотря Свириденко — дочка; Володимир і Людмила Свириденко — внуки; Шостий член сім'ї — скажімо — Катря.

Сім'я Остапенків-Свириденків.

Хто є Катря? Корова.

Лук, Містер — каже урядник — корова не є ані членом сім'ї, ані рефюджі.

Як не член сім'ї і не рефюджі? — обурився Остапенко. У нас же корову кормителькою і мамою називають. А щодо рефюджі — то я вас питаюся, містер, над ким большевики і німці знущалися та неможливих нормів молока вимагали і хто разом з нами пішки з Полтавщини цілу розшалілу Европу промандрував і у вашу зону прийшов; хто як не Катря?

Довго-довго тягнулася справа унрівського определення Катрі до сім'ї Остапенків і до рефюджісів. УНРРА скінчилася, і проблеми так і не вирішено.

Аж тут трапилася знову проблема. Остапенко дивиться, що справа можливостей повороту на рідну Полтавщину не вияснюється, а він же за землицею стужився, ох стужився. Що, якби так тимчасом де в Меріленді або іншому стейті та разом з усіми і Катрею на волі пофармувати. І зголосився Остапенко на виїзд до Зулених Держав. Фармер же він на цілу Полтавщину, що і в Тексас кращого не знайти. Але що з коровою? Новси, Остапенко ніколи з нею, кормителькою його дітей і внуків, не розлучиться.

Проблема: чи корова рефюджі і чи підпадає вона під новий іміграційний закон та на яку квоту? Чи треба її завірення про працю і мешкання та хто має заплатити за її подорож?

Хто допоможе розв'язати цю проблему славного роду Остапенків з Полтавщини?

ЗАПОВІДАЮТЬ ПРОТИКОМУНІСТИЧНУ ФЕДЕРАЦІЮ ПРОФСПІЛОК В СВІТІ

Лондон, 5 січня. (АП)—Сьогодні тут повідомлено, що вже 13 січня мають відбутися в Лондоні наради керівників американських і британських професійних спілок, у висліді яких може повстати цілком вільна від комуністів світова федерація робітництва.

Богдан Лепкий.

НА СВЯТИЙ ВЕЧІР

Смеркається. Осивілий день
між мурами конає.
В печі червоний блис огень,
а в сінях вітер грає.

Той тихий і сумний настрій
несе мене світами,
і я лечу на крилах мрій
до батька і до мами.

— — — — — — — —

Сніжок паде, як срібний пух,
мороз малює квіти;
накритий стіл, вкуті дідух,
пустують в сіні діти.

Знайшли собі свистун горіх
і свищуть в перегони;
лящить в ушах діточий сміх.
З дзвіниці дзвонять дзвони.

Гей, скільки то минуло літ!
А я так добре чую
кожухів шелест, скрип чобіт,
і щиру пісню тую.

Далекий світ, великий час,
пливуть літа рікою,
а я все пам'ятаю вас,
як йдете з колядою.

Ще й нині чую, як Юрко
співає „Бог Предвічний",
як сопраном пищить Федько,
баском реве Зарічний.

Скрипливий наболілий спів,
такий, як хлопські груди.
Та хто його раз зрозумів,
до смерти не забуде.

— — — — — — — —

Далекий світ, великий час,
пливуть літа рікою.
Гей! Що чувати там у вас?
Чи йдете з колядаю?

Чи ще живий Федір, Юрко,
і мій сусід Зарічний?
Чи й нині, як колись, давно,
співають: „Бог Предвічний!"

Чи й нині мерехтять зірки
над хаткою старою?...
Гей, краю мій, не знаєш ти,
як тужу за тобою!

Із збірки „Вибір віршів"
Венцляр, 1921.

Богдан Ігор Антонич.

РІЗДВО

Народився Бог на санях
в лемківськім містечку Дуклі.
Прийшли лемки у крисанях
і принесли місяць круглий.

Ніч у сніговій завії
крутиться довкола стріх.
У долині, у Марії
місяць — золотий горіх.

Із збірки „Три перстені",
Львів, 1934.

ТИХА НІЧ.

Тиха ніч, свята ніч!
Ясність б'є від зірниць,
2. Дитинонька Пресвята,
Така ясна мов зоря
Спочиває в тихім сні.

Тиха ніч, свята ніч!
Гей, утри сльози з віч:
2. Бо Син Божий йде до нас,
Цілий світ любов'ю спас,
Витай нам святе Дитя!

Свята ніч настає,
Ясний блиск з неба б'є,
2. В людськім тілі Божий Син
Прийшов нині в Вифлеєм,
Щоб спасти цілий світ.

Так було—так буде!

(Докінчення зі стор. 1-шої).

мовки, інакше це було б прямим запереченням науки Христа. Чи ми вистачально застосовуємось до цих елементарних засад християнства, це вже справа нашого сумління. Але як би воно не було — маємо більше ніж досить причин вимагати від себе максімум того, на що є здібною наша душа — тобто на найбільшу любов між нами. Ми всі, без різниці конфесії, політичних переконань, походження, маємо одні і ті ж завдання. Ми є гнані одним і тим же ворогом. Коли не здобудемось на вищість понять, будемо низинністю... Лишимось гуртками й гурточками „своїх" і „несвоїх", розсипані, мов той пісок в пустині, де не має скріпляючої вогкости.

Дико й смішно звучать наші слова про „сильних" та „слабих", про „безкомпромісових" та „опортуністів", про ідеї та ідеології, коли все це в сумі мало б бути лише поштовхом хронічного розладу основних понять кровної солідарности та християнської моралі. Малі ми і немічні, коли не спроможемось на крихітку любови брата до брата, ближнього до ближнього, що особливо в часі небезпеки є єдиною передумовою діючого успіху намічених нами завдань.

Сильні ті, що мають відвагу ламати спротив власних амбіцій в ім'я інтересів вищого порядку, що вміють прощати слабим духом, що потраплять полюбити в ім'я правди людину, зближену спільним лихом Христос радив: „Коли приносиш дар свій на жертвенник і згадаєш там, що твій брат має щось проти тебе; зостав свій дар перед жертвенником та йди геть, помирись наперед із братом своїм, а тоді прийди і віддай дар свій". Маємо між собою безліч таких, що діють навпаки і тому ми слабі і тому ми бідні.

Христос, якого науку ісповідуємо, за що йшли і все йде у вигнання, дав нам науку сили, що не порушує заповіді людини й Бога та дає право на життя й перемогу. Ще раз святкуємо свято народження цієї істини. Мир вам змучені й переслідувані! Мир вам, що шукаєте правди! Мир вам, що любите! Ви не маєте потреби відчаюватись. Йдіть далі дорогою труду й боротьби зі злом. А коли сядете в родині своїх близьких до святої вечері — забудьте, що ви належите до гуртів, партій, а згадайте всі разом, единим серцем і єдиною душею всіх, що зараз томляться по ув'язненнях, по засланнях, у мандрах та небезпеці. Між ними ваші брати, сестри, батьки, матері. Вони потребують вашої згадки...

А всі разом — скільки нас є і де ми є — вірмо! Вірмо, що видержимо цей апокаліптичний час злоби, ненависти й нужди. Правда перемогала завжди. Вона переможе і на цей раз. Так було — так буде!

БІЖУЧИЙ РІК РОКОМ НАДІЇ ДЛЯ ЕВРОПЕЙСЬКИХ СКИТАЛЬНИКІВ

Щоденник Ню Иорк Таймс почав поміщувати низку статтей зпід пера Роберта Л. Шіфера про вигляди на переселення скитальників з Европи до заморських країн. Першу статтю помістив у виданні з середи 5 січня. Автор покликується на заяву Вилйема Галама Тока, генерального директора Міжнародної Організації для Розселення (ІРО), який каже, що біжучий 1949 рік буде зворотною точкою в положенні европейських скитальників. Він твердить, що досі переселено 315,000 діпістів, а в біжучому році буде розселених 380,000 осіб. Токер одначе застерігається, що успіх розселення залежатиме від рухливости Злучених Держав, які обіцюють переселити 400,000 осіб на свою територію впродовж 4 років. Токер каже, що в Европі є 1,200,000 скитальників, з них остають під опікою ІРО 750,000, а між ними є 600,000 в окупаційній зоні Німеччини, Австрії й Італії. На цю групу складаються поляки, українці, балтійці, югославці, мала кількість росіян, румуни, мадяри й ін. По религії є 55% католиків, 27% протестантів а 18% жидів. Більша частина тих скитальників перебуває в таборах під опікою ІРО.

Евген Плужник

(Докінчення зі стор. 2-гої)

В українській поезії ложна б дати Плужникові таке саме місце, як Райнер Марія Рільке в німецькій. Важно зазначити, що Рільке — поет не тільки німецький, а належить уже до літератури світової. Плужник, як і Рільке, але зовсім індивідуально, переживає всі суперечности нашого світу і реаґує на все найтаємнішими порухами душі. Тут характеристична передовсім тяга до вічности, до переживання космосу, відчуваного навіть у речах дрібних і злободенних, не можучи в умовах сов[illegible] бути релігійною, поез[illegible]жника стає філософічна, пантеїстична, але (страшний гріх у советських умовах) — завжди одуховлена. Тут, найважніше, стверджується постійність, всеєдність космічних явищ, всупереч діялектичному матеріялізмові, який заперечував едніть явищ і подій:

Каменя один приділ — лежати.
Вітрові один закон — лети!
Тільки я поставлений питати
Як не цілі, то бодай мети...

Та хоч як — в лінії свойого долі —
Звижу міру явищ і подій,
Камінь той лежатиме і потім,
Вітер той летітиме й тоді.

Одним з найбільших і найголовніших, а водночас найважчих завдань поета є спостерігати і нотувати ті прояви життя, що переходять перед нашими очима майже безслідно. Це зовется перетворенням або метаморфозою. І з якою спостережливістю нотує Плужник:

Суха й тендітна лінія плеча,
І ліктів — по-дитячи гостра;
А вже нераз я нишком помічав, —
Очей цікавість і непевний острах.
Враз вибухають викликом, і сміх
Уста торкає...
Дівчино, ти — жінка!

Це — твори, що належать до скарбниці поезії не тільки української, а й світової. Не можна не зацитувати ще одної поезії, яку такий вибагливий знавець, як покійний Юрій Бурґардт-Клен, слушно уважав однією з найкращих у новій українській творчості:

Вона зійшла до моря. Хто вона —
Навіть самій їй байдуже віднині...
...Хіба ж не всі ми — єдности луна
В Мороминущій і пустій відміні?

Лінивий рух, — і ось під ноги ліг
Прозорий вінчик — кинута намітка,
І в астрункому стеблі високих ніг
Цвіте жарка, важка і повна квітка —
Спокійний торс, незаймано-нагий!

Спадає вал... Німують береги...
І знову плеск... І затихає знову...
То пальцями рожевої ноги
Вона вгамовує безодню бірюзову.
І відкрива обійми їй свої
Ця велич вод, усім вітрам відкрита,—
Здається, повертає Афродіта
У білий шум, що породив її!

Справді, на яких духових вершинах треба було стояти, щоб у брудних советських умовах, де людина була людині ворогом і звірем, де вона чатувала на те, щоб ближньому відобрати доносом його пайок чи скупу скількість т. зв. житлової площі, — написати таку поезію? Що вже й казати про естетичні цінності, — річ, що в советській літературі числиться майже злочином. І нам стає ясним, чому такі поети, як Плужник, в умовах підсоветчини мусіли бути знищені.

З приводу творчости численних українських поетів нераз виринало в нашій критиці питання: хто з них заслуговує бути названим геніяльним. Це слово зобовязуюче, яким не можна кидати легко. Проте, власне творчість Плужника та ще іншого його сучасника, Олега Ольжича, який закінчив своє життя в німецькій катівні Саксенгавзені, заслуговує вповні на те, щоб їх назвати геніяльними. Свою сучасність вони прийняли глибоко, дуже глибоко, заглянули в самі надра дійсности і дали їй вислів у творах, позначених винятковою глибиною. Вже сам факт, що ми т в о р ч і с т ь Плужника без ніяких упереджень ставимо на рівні з творчістю Р. М. Рільке — багато говорить. І сам поет мав свідомість своєї вартости і значення:

Суди мене судом своїм суворим,
Сучаснику! — Нащадки безсторонні
Простять мені і помилки й вагання,
І пізній сум, і радість передчасну, —
Їм промовлятиме моя спокійна щирість.

Одна з найбільших і найповажніших американських енциклопедій, пишучи про українську літературу, зрештою треба признати, в добрій вірі і якнайбільш прихильно, між усього десятком великих імен, Україна і інші, згадує і... Дувида Гофштейна. Про Плужника — немає і згадки, хоч це, власне, поет, гідний стати до суперництва з найбільшими, що їх знає нова світова поезія. Є в новій українській творчості цінності, яких світ ні не знає, ні навіть не припускає їх існування. І наше завдання — відкрити світові такі появи, як Плужник, невинно загиблий на московській соловецькій каторзі творець, — на тій самій каторзі, на якій, замурований у камяній келії, двадцять пять літ прожив останній кошовий Січі Запорозької — Петро Кальнишевський. В збіжності тих двох імен є якесь несамовите українське історичне фатум і наука нам, сучасникам цієї страшної епохи.

АМЕРИКА БУДЕ ДІЯТИ САМОСТІЙНО В СПРАВАХ ЯПОНІЇ

Вашингтон. — Уряд Злучених Держав надіється, що 11-членна Далеко-Східна Комісія буде діяти згідливо в справах відшкодування для Японії. Коли б не можна було осягнути згоди, тоді Америка буде поступати незалежно і буде вживати тільки свого власного осуду при наладнуванні відшкодування за воєнні шкоди. Таке звідомлення подали особи, що стоять у звязку з комісією.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ЗАХІДНИЙ СВІТ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ОБОРОНИ

ПРОГРЕС В НАРАДАХ В СПРАВІ АТЛАНТІЙСЬКОГО ОБОРОННОГО СОЮЗУ

Париж, 5 січня. З поінформованих джерел заявляють про дальший прогрес в нарадах представників сімох країн — Британії, Франції, Бельгії, Голандії, Люксембургу, Злучених Держав Америки і Канади — в справі спільного т.зв. Атлантійського оборонного союзу. П'ять европейських країн вже зв'язані подібним окремим союзом, підписаним минулого року в Брюсель. В теперішній стадії нарад йдеться насамперед визначити географічний простір, що підпадав би під цю спільну оборону атлантійських країн та про спосіб спільної акції на випадок атаки на будь-яку з договірних країн. З дотеперішнього перебігу нарад виходило б, що всі делегати погоджуються з думкою, що цей союз повинен охоплювати територію західної Европи і частини Африки та Середземного моря. Америка обстоює теж думку, щоби до союзу, після його підписання головними партнерами, могли приступати теж інші країни, зокрема Італія. Початкова думка щодо „автоматичної" акції всіх договірних країн на випадок напасті на одну з них, тепер обмежується головно до европейських країн. Акцію ЗДА узалежнюється від проголошення війни Конгресом, відповідно до постанов американської конституції. В основному, Атлантійський оборонний союз мав би бути подібний до оборонного союзу західної гемісфери, підписаному свого часу в Ріо.

АДМІРАЛ БЕДЖЕР ЗАПЕРЕЧУЄ ПОГОЛОСКУ ПРО ЕВАКУАЦІЮ МОРЯКІВ З КИТАЮ

Шангай, 5 січня. Вайс адмірал Оскар С. Беджер, командант американської флоти на західному Пацифіку, заперечив вчора формально повідомлення агенства про безпосередню евакуацію 3,000 американських моряків з Китаю. Адм. Беджер твердить, що „поголоски базовані на повідомленні, що американські моряки закінчили винайм майдану Шантунського університету, де вони мали свої бараки". З поінформованих американських джерел в Шангаю заявляють, що саме повідомлення про евакуацію моряків з Китаю не є мильне, тільки передчасне.

НОВИЙ ПЛЯН О.Д. В СПРАВІ БЕРЛІНА

Париж, 5 січня. Іменований на останній сесії Генеральної Асамблеї комітет „експертів" з шістьох „невтральних" в Берлінській справі членів Ради Безпеки запропонував чотирьом великодержавам новий плян для наладнання справи одної валюти в Берліні і тим самим для закінчення совєтської бльокади міста. В новому пляні передбачується створення двох банкових систем, що були б контрольовані спільним чотиродержавним координаційним комітетом. Тим самим новий плян признає вже факт поділу Берліну. В теперішньому положенні немає багато виглядів, аби цей або який інший плян міг мати успіх.

ОКСАНА КОСЕНКІНА ПРИЙНЯТА ДО УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

За звідомленнями нюйорських щоденників, як Ню Йорк Ворлд Телеґрем та Н.Й. Гералд Трибюн, ,Оксана Косенкіна, російська учителька, яка вискочила з вікна совєтського консулату в Ню Йорку 12 серпня 1948 р., була прийнята в члени Української Католицької Церкви. Ще підчас свого побуту в шпиталі Рузвелта вона виявила бажання познайомитися з засадами Католицької Церкви, хоч була охрещена й вихована в молодості в Російській Православній Церкві. За її згодою покликано до неї о. Маріяна Горішного, ЧСВВ., який освідомив її з правилами церкви, після чого вона остаточно висповідалася і запричащалася в українсько-катол. церкві св. Юрія при Сьомій вулиці. Пізніше при допомозі пані Люби Терпак Косенкіна відбула інтервю з кореспондентами, вчасі якого вона виснила, що вона приймає католицизм тому, що „Католицька Церква є знаменито зорганізована, є забороло проти комунізму і не робить різниць між народами, бо Святіший Отець молиться теж і за добробут російського народу".

ВИДАТКИ ОКУПАЦІЇ ЗМЕНШЕНІ НА 200 МІЛЬЙОНІВ

Вашинґтон. — Кенет Роял, секретар армії, виявив, що на найближчий скарбовий рік армія зажадає $1,300,000,000 на видатки американської окупації. Це буде на 200 мільйонів менше ніж було в попереднім бюджеті, який кінчиться з днем 30 червня. З проєктованих видатків буде зужитих $600,000,000 на окупацію Німеччини, а для Японії буде виданих 500 мільйонів.

ТИЖНЕВІ ЗВІДОМЛЕННЯ ПРО СОВЄТИ ДЛЯ ВЖИТКУ НАУКОВОГО СВІТУ

Обєднаний Комітет Словянських Студій почне видавати з днем 20 січня Біжучий Перегляд Совєтської Преси (Корент Дайджест оф Совєт Пресс) для наукового світу й журналістів, як про це вислано оповістку до газет. Комітет створено стараннями Американської Ради Наукових Товариств. Головою є проф. Филип Е. Мослі, секретарем проф. Ернест Дж. Сіммонс. Оба вони є членами Російського Інституту при Колумбійськім університеті в Ню Йорку. Перегляд обійматиме звіти з щоденників „Правда" й „Ізвєстія" й 40 підсовєтських журналів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДІТРОЙТ, МІШ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 75, відбудуться в неділю, 9. січня, точно в год. 1. пополудні. Просимо членів прийти на збори, бо маємо рішати важні справи і недокінчені з річних зборів. — За уряд: Р. Вазик, предс.; І. Слупецький, кас.; М. Пристай, секр.

КОТСВІЛ, ПА. — Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 9. січня, в год. 5. попол., в гали парафіяльній. Просимо членів прийти на час і вибрати уряд на 1949 рік. — За уряд: П. Заплітний, предс.; М. Маскула, кас.; М. Кобилянський, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Місячні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 158, відбудуться в неділю, 9. січня, в годині 3. пополудні, в У. Н. Домі, 216 Ґренд ул. Просимо всіх членів прийти, бо є важні справи до полагодження. — За уряд: Ю. Павчак, гол.; М. Баглай, фін. секр.; С. Глушко, кас.; М. Кіт, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 102, відбудуться в неділю, 9. січня, зараз по другій Сл. Божій, в гали церковній, 2280 В. 7. вул. — За уряд: Н. Декан, предс.; В. Жук, кас.; М. Бобечко, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230, повідомляє всіх своїх членів і членкиць, що місячні збори відбудуться 9. січня, в годині 3. пополудні, в своїй гали, 914 Френклин Еве. Просимо всіх членів прийти на час, бо маємо кілька справ до полагодження. На річних зборах вибрано такий уряд на 1949 рік: М. Мушинський, предс.; Й. Венґжин, заст.; Д. Войтович, кас.; С. Ворожбит, заст.; І. Павловський, секр.; Й. Білик, заст.; контр. комісія: І. Бабан, Й. Угрин і С. Ворожбит; догор. хворих: П. Лодин. — І. Павловський, секр.

ГЕМСТЕД, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 327, повідомляє членів і членкиць, що **річні збори** відбудуться в суботу, 8. січня, в год. 7:30, в гали укр. катол. церкви св. Володимира, 709 Фронт ул. Кожний член і членкиня повинні явитись, бо буде звіт контр. комісії за 6 місяців і вибір уряду на 1949 рік. Взиваємо членів привести кого з рідних чи знайомих і вписати в члени Союзу. Член чи членкиня, що не явиться на ці збори, буде караний згідно зі статутом. — За уряд: І. Лушенчук, предс.; Т. Баґрій, кас.; М. Кулич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. „Любов", від. 45, повідомляє своїх членів, що **дуже важні збори** відбудуться в неділю, 9. січня, і що на цих зборах кожний член, що сповнив свій обовязок, одержить особисто свій ювилейний дарунок. Будуть полагоджені всі важні справи. Шан. члени: ми не кличемо вас на збори літною порою, але за те приходіть тепер на збори. Урядники постановили, що в 1949 році маємо придбати щонайменше 55 членів, так, щоби У. Н. Союзові дати одного нового члена за кожний прожитий рік. — За уряд: Т. Малик, предс.; М. Ю. Сеник, секр.; А. Гарасим, кас.

НОРТГЕМПТОН, ПА. — Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що на річних зборах вибрано той самий уряд. Місячні збори в січні відбудуться в неділю, 9, зараз по Сл. Божій, в парафіяльній галі на Нюпорт Еве. Взиваємо всіх членів прийти на збори і заплатити свої місячні вкладки. Також повідомляємо, що будучі збори будуть відбуватися в другу неділю в місяці зараз по Сл. Божій. — За уряд: В. Шишка, предс.; А. Боднік кас.; Л. Демчук, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Український Клюб Ооступовий, від. 70, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться у вівторок, 11. січня, в год. 8:30 ввечір, в У. Н. Домі при Фліт ул. Просимо всіх членів бути приявними. — За уряд: М. Снадик, предс.; М. Самоїл, кас.; В. Кушнір, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Уряд Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що **річні збори** не відбулися минулого місяця задля малого числа членів, тож відбудуться в неділю, 9. січня, точно в год. 2. пополудні, в У. Н. Домі, при 4. і Ворт ул. На ці збори кожний член повинен явитися конечно та вислухати звіту уряду і вибрати уряд на 1949 рік. Член, що не явиться на ці збори, буде караний 1 дол. — Уряд.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Дарахівщина, від. 275, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 9. січня, в годині 4. пополудні, в церковній гали при ул. Сусекс і Ґрін. Просимо членів прийти та вислухати звіту уряду і вибрати уряд на 1949 рік. Член, що не прийде на збори, буде караний 1 дол. — М. Ґречин, предс.; П. Палка, рек. секр.

ПОШУКУВАННЯ

ЛЕСІВ МИХАЙЛО, з села Ляцьке Шляхоцьке, пов. Станиславів, який тепер є в Німеччині на скитальщині, пошукує своїх рідних тіток: **КУФРИК НАСТУНІ і КУФРИК АННИ.** Одна з них є замужна **САБАЙ.** Хто знає про них, або вони самі, або їх діти, хай пише на таку адресу: **Lessiw Mychal, Hamm in/Westfalen, Feidik St. № 17, Germany, B. Zone (21a)**

ШУКАЮ
МИКОЛУ ОСЬО, с. Петра,
з Камінного, пов. Сянік, який виїхав до U. S. A. перед першою війною. Вістку слати на адресу:
ДМИТРО БОХНЯК
Mietzing
Post: (13b) Dingolfing, Bavaria, Germany.

В день Різдва Христового вітаю **рідню і всіх приятелів** зокрема **другів політвязнів Вп. п. п. О. Бакая, Е. Галущака, В. Таменчука, В. Чорненького М. Загребельного і Ґ. Юнка** на вольних землях Вашинґтона нашим українським звичаєм — **Христос Раждається!**
В. ПАВЛОВИЧ з ріднею
212 Bergen St., Brooklyn, N. Y.

У ВИФЛЄЄМІ

(Докінчення на стор. 4).

ли в середину. Грецьке слово „каталима", якого вживає святий Лука і яке перекладають словом „заїзд", точніше слід було б віддавати як „кімната чужинців". Заїзд, до якого прийшли Марія з Йосифом, був, очевидно, повнісінький, і хазяїн його, роблячи все від нього залежне, запропонував Святій Родині притулок в розташованій нижче печері.

До прикріпленої до підлоги дошки приправлено срібну зірку з написом: "Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est" — „Тут від Діви Марії народився Ісус Христос". Як же це „тут" захоплює душу, а тіло хилить навколішки! Коло самого ґроту Різдва в'ється лябіринт підземних ходів до місць, що також відіграють в історії християнства свою ролю. Наприклад, вівтар невинних дітей відзначає славетне місце поховання забитих Іродом немовлят. Тепер церкву оточують манастирські будови латинських, грецьких та вірменських ченців. Їх священники стоять на вічній варті перед святим вівтарем. Невпинно колихаються їх кадильниці в ритм із нескінченної процесії віруючих та прочан, що входять по двоє і, ставши навколішки, побожно цілують камінні плити вівтаря. І цей вияв віри примушує прочан забувати темну навколишню дійсність, переносячи їх на багато століть назад, в ту святу ніч, коли янголи співали: „Мир на землі людям з доброю волею!"

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

ТАРЗАН, ч. 2005. Ґомбу мстивий.

GOMBU, CHASED A SECOND TIME FROM HIS OWN TRIBE, BECAME ONE OF THE MUCH FEARED "ROGUE" ELEPHANTS.
FILLED ONLY WITH A DESIRE TO KILL, HE RAGED THROUGH THE JUNGLE.
WHILE TARZAN AND TANTOR RESCUED JANE FROM HER LOFTY REFUGE----
GOMBU, VINDICTIVE LITTLE EYES GLOWING WITH HATE, RETURNED TO THE FIELD WHERE THE HERD HAD LEFT ITS FEMALES AND YOUNG.
Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Ґомбу, проганий вдруге з його власного племени, перемінився на одного з найбільш виминаних слонів-„дикунів".

Переповнений бажанням вбивати кожного, він перебігав нетри.

Саме тоді, коли Тарзан і Тантор були зайняті рятунком Джени з її високого пристановища...

...мстиві малі оченята Ґомбу палали ненавистю і він повернувся на поляну, де череда залишила свої самиці й молоде.